

ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსი

ეროვნული სტატისტიკური ორგანოებისთვის და
ევროსტატისთვის (ევროკავშირის სტატისტიკური ორგანო)

მიღებულია ევროპის სტატისტიკის სისტემის კომიტეტის მიერ
2017 წლის 16 ნოემბერი

პრეამბულა

ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსი

ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსი არის ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის ზოგადი ნორმატიული ჩარჩოს ქვაკუთხედი. ეს არის თვითრეგულირებადი ინსტრუმენტი და ეფუძნება 16 პრინციპს, რომლებიც მოიცავენ ინსტიტუციურ გარემოს, სტატისტიკის წარმოების პროცესებს და მათ შედეგებს. თითოეულ პრინციპთან დაკავშირებით საუკეთესო პრაქტიკის და სტანდარტების მაჩვენებლების ნაკრები გვაწვდის სახელმძღვანელო და საცნობო ინფორმაციას პრაქტიკის კოდექსის დანერგვის ანალიზისას, რითიც ზრდის გამჭვირვალებას ევროპის სტატისტიკის სისტემის შიგნით.

სტატისტიკური ორგანოები, რომლებიც მოიცავენ ევროკავშირის სტატისტიკურ ორგანოს (ევროსტატი), სტატისტიკის ეროვნულ ინსტიტუტებს და ევროპული სტატისტიკის შემუშავებაზე, წარმოებასა და გავრცელებაზე პასუხისმგებელ სხვა ეროვნულ უწყებებს, იღებენ წინამდებარე კოდექსის დაცვის ვალდებულებას.

დამოუკიდებელ მრჩეველთა საბჭო – ევროპის სტატისტიკის მართვის მრჩეველთა საბჭო¹ (ESGAB, the Board) – უზრუნველყოფს ევროპის სტატისტიკის სისტემაში პრაქტიკის კოდექსის შესრულებასთან დაკავშირებული მიმოხილვის წარდგენას. საბჭო ყოველწლიურად აანალიზებს ევროკავშირის სტატისტიკური ორგანოს (ევროსტატის) და მთლიანად ევროპის სტატისტიკის სისტემის მიერ პრაქტიკის კოდექსის დანერგვას; და გასცემს რჩევებს შესაბამის ზომებთან დაკავშირებით, რომლებიც ხელს შეუწყობენ პრაქტიკის კოდექსის დანერგვას, მის მომხმარებლებთან და მონაცემთა მომწოდებლებთან კავშირსა და აგრეთვე შესაძლო განახლებებზე.

2017 წლის გამოცემა წარმოადგენს 2005 წელს თავდაპირველად მიღებული პრაქტიკის კოდექსის მეორე გადასინჯვას. იგი მიზნად ისახავს ევროპის სტატისტიკის სისტემაში და მის ფარგლებს გარეთ ოფიციალური სტატისტიკის შემუშავებასთან, წარმოებასთან და გავრცელებასთან დაკავშირებული უახლესი ცვლილებების და ინოვაციების ასახვას, მაგალითად, მონაცემთა ახალი წყაროების გამოჩენას, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებას, სამართლებრივი ჩარჩოს მოდერნიზებას და პრაქტიკის კოდექსის დანერგვასთან დაკავშირებით რეკენზორების (კოლეგიალური შემოწმების) შედეგების ასახვას.

ლექსიკონი, რომელშიც განმარტებულია პრაქტიკის კოდექსში გამოყენებული ძირითადი ტერმინები, ხელმისაწვდომია ინტერნეტში: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview>.

¹ ევროპის სტატისტიკის მართვის მრჩეველთა საბჭო: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/esgab/introduction>

ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის ზოგადი ნორმატიული ჩარჩო

ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის ზოგადი ნორმატიული საფუძველი შედგება ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსის, ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოსა და ხარისხის მართვის ზოგადი პრინციპებისაგან (როგორცაა მომხმარებლებთან უწყვეტი ურთიერთკავშირი, ლიდერობის ვალდებულება, პარტნიორობა, თანამშრომლების კმაყოფილება, მუდმივი განვითარება, ინტეგრაცია და ჰარმონიზაცია).

აღნიშნული თვითრეგულირებადი ხარისხის ზოგადი ნორმატიული საფუძველი ავსებს ევროპის სტატისტიკის სისტემის ფართო ნორმატიულ-სამართლებრივ საფუძველს, რომელიც ეფუძნება ევროპის საბჭოს (EC) № 223/2009 რეგლამენტს ევროპული სტატისტიკის შესახებ, რომელიც თავად ევროკავშირის ფუნქციონირების ხელშეკრულებიდან გამომდინარეობს. შესაბამისად, მაღალი ხარისხის ევროპული სტატისტიკა და მომსახურება მუშავდება, იწარმოება და ვრცელდება ძალიან მყარ სამართლებრივ და ხარისხობრივ საფუძველზე.

ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის დეკლარაცია, რომელიც ასახულია ამ ბროშურის მომდევნო გვერდებზე, ცხადყოფს ევროპის სტატისტიკის სისტემაში ხარისხთან დაკავშირებული ცნობიერების ამაღლებას, და აგრეთვე ყველა მისი წევრის თავდადებას, მუდმივად შეიმუშაონ, აწარმოონ და გაავრცელონ მაღალი ხარისხის ევროპული სტატისტიკა და მომსახურება, რათა უზრუნველყონ თავიანთი მომხმარებლებისთვის ფასეული სტატისტიკის მდგრადი მიწოდება.

ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის დეკლარაცია

ევროპის სტატისტიკის სისტემა არის პარტნიორობა, რომელშიც ევროსტატი და ევროკავშირის და თავისუფალი ვაჭრობის ევროპული ასოციაციის თითოეული წევრი ქვეყნის ეროვნული სტატისტიკური ორგანოები თანამშრომლობენ. ამასთან ერთად, ჩვენი მისიაა ევროპულ, ეროვნულ და რეგიონულ დონეებზე დამოუკიდებელი, მაღალი ხარისხის სტატისტიკური ინფორმაციის მიწოდება და ამ ინფორმაციის საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გადაწყვეტილების მიღების, კვლევებისა და დებატებისთვის.

ევროპის სტატისტიკის სისტემის წევრები განიხილავენ ევროპის სტატისტიკის პროგრამასა და პრიორიტეტებს და დემოკრატიულ საფუძველზე ევროპული სამართლებრივი პროცედურების შესაბამისად იღებენ საბოლოო გადაწყვეტილებებს

ჩვენ ვმუშაობთ მკაცრი სამართლებრივი რეჟიმის¹ პირობებში, რომელსაც ავსებს ძლიერი, მსოფლიო დონის და თვითრეგულირებადი ხარისხის ნორმატიული საფუძველი, რომლის საფუძველია ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსი². პრაქტიკის კოდექსთან ჩვენი შესაბამისობა პერიოდულად ფასდება გადახედვის მექანიზმებით და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული იდენტიფიცირებული ქმედებების³ ზედმიწევნით შესრულებით.

ჩვენ განვიხილავთ ხარისხს, როგორც ჩვენი კონკურენტული უპირატესობის საფუძველს მსოფლიოში, სადაც შეინიშნება მყისიერი ინფორმაციის მზარდი ტენდენცია და რომელიც ხშირად განიცდის ხარისხთან დაკავშირებული საჭირო მტკიცებულებების ნაკლებობას. ჩვენი საქმიანობა განისაზღვრება პროფესიული დამოუკიდებლობით, ყველა მომხმარებლის მიმართ მიუკერძოებელი დამოკიდებულებით, ობიექტურობით, სანდოობით, სტატისტიკური კონფიდენციალურობით და ეკონომიკური ეფექტურობით. ჩვენი სტატისტიკის შემუშავება, წარმოება და გავრცელება ემყარება სრულყოფილ მეთოდოლოგიას, საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტებს და შესაბამის პროცედურებს, რომლებიც გამჭვირვალე ფორმით კარგად არის დოკუმენტირებული. ხარისხთან დაკავშირებული ჩვენი პრინციპებია: შესაბამისობა, სიზუსტე, დროულობა და პუნქტუალურობა, ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა, აგრეთვე შესადაარისობა და თანამიმდევრულობა.

ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ, მინიმუმამდე შევამციროთ ჩვენი რესპონდენტების დატვირთვა, განვაკითხოთ მონაცემთა მომწოდებლებთან ნაყოფიერი თანამშრომლობა და მჭიდროდ ვითანამშრომლოთ დაინტერესებული მხარეების ჯგუფებთან, მათ შორის სამეცნიერო საზოგადოებასთან.

სტატისტიკური სრულყოფილების უზრუნველყოფის მიზნით ჩვენ სისტემატურად ვსაზღვრავთ ჩვენს ძლიერ და სუსტ მხარეებს, ისევე როგორც შესაბამის რისკებს, რომლებსაც სათანადოდ

¹ ხელშეკრულება ევროკავშირის ფუნქციონირების შესახებ: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:202-FULL&from=EN> და რეგლამენტი (EC) No 223/2009 ევროპული სტატისტიკის შესახებ, შესწორებული რეგლამენტი (EU) 2015/759-ით: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R0223-20150608&from=EN>

² ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსი: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5921861/KS-32-11-955-EN.PDF> და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩო: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V1-2final.pdf/bbf5970c-1adf-46c8-afc3-58ce177a0646>

³ ევროპის სტატისტიკის სისტემის რეცენზიის (კოლეგიალური შემოწმების) პირველი და მეორე ტური: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/first-round-of-peer-reviews> & <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>

ვითვალისწინებთ ჩვენი ხარისხის ზოგადი ნორმატიული საფუძვლის მუდმივი განვითარებით. მუდმივი მოდერნიზებით, ინოვაციების დანერგვით და ახალი მაჩვენებლების შედგენით, ჩვენ არა მხოლოდ ვაუმჯობესებთ ჩვენი პროდუქტებისა და მომსახურების ხარისხს, არამედ ვცდილობთ წინასწარ განვჭვრიტოთ განვითარებადი მოვლენები და ჩვენი მომხმარებლების მოთხოვნები.

**ეროვნული სტატისტიკური ინსტიტუტების ხელმძღვანელები
და ევროსტატის გენერალური დირექტორი**

ინსტიტუციური გარემო

ინსტიტუციური და ორგანიზაციული ფაქტორები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ იმ სტატისტიკური უწყების ეფექტურობასა და სანდოობაზე, რომელიც შეიმუშავებს, აწარმოებს და ავრცელებს ევროპულ სტატისტიკას. არსებითი პრინციპებია პროფესიული დამოუკიდებლობა, კოორდინაცია და თანამშრომლობა, მონაცემთა შეგროვების მანდატი, რესურსების ადეკვატურობა, ხარისხის ვალდებულება, სტატისტიკური კონფიდენციალურობა, მიუკერძოებლობა და ობიექტურობა.

პრინციპი 1

პროფესიული დამოუკიდებლობა

სტატისტიკური ორგანოების პროფესიული დამოუკიდებლობა სხვა პოლიტიკური, მარეგულირებელი ან ადმინისტრაციული ორგანოებისა და უწყებებისაგან, ისევე როგორც კერძო სექტორის ოპერატორებისაგან, ევროპული სტატისტიკის სანდოობას უზრუნველყოფს.

მაჩვენებლები

1.1: სტატისტიკის შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელებისას სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებისა და ევროსტატის დამოუკიდებლობა პოლიტიკური და სხვა გარე ჩარევისაგან განსაზღვრულია კანონით და გარანტირებულია სხვა სტატისტიკური უწყებებისთვისაც.

1.2: სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებისა და ევროსტატის ხელმძღვანელებს და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა სტატისტიკური უწყებების ხელმძღვანელებს უკავიათ საკმარისად მაღალი იერარქიული მდგომარეობა, რათა უზრუნველყონ მაღალი დონის წვდომა პოლიტიკურ და ადმინისტრაციულ სახელმწიფო ორგანოებთან. მათ აქვთ უმაღლესი პროფესიული კვალიფიკაცია.

1.3: სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებისა და ევროსტატის და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა სტატისტიკური უწყებების ხელმძღვანელები პასუხისმგებელი არიან სტატისტიკის დამოუკიდებლად შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელების უზრუნველყოფაზე.

1.4: გადაწყვეტილებებს სტატისტიკური მეთოდების, სტანდარტებისა და პროცედურების, სტატისტიკური გამოცემების შინაარსისა და გამოქვეყნების განრიგის თაობაზე იღებენ მხოლოდ სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებისა და ევროსტატის და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა სტატისტიკური უწყებების ხელმძღვანელები.

1.5: სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამები ქვეყნდება და პერიოდულ ანგარიშებში აღიწერება მიღწეული პროგრესი.

1.6: სტატისტიკური გამოცემები მკაფიოდ განირჩევიან და არ შეიცავენ პოლიტიკური კურსის ან პოლიტიკის შეფასებებს.

1.7: სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტები და ევროსტატი და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა სტატისტიკური უწყებები საჯაროდ აკეთებენ კომენტარს სტატისტიკის საკითხებზე, მათ შორის კრიტიკასა და სტატისტიკის არასწორად გამოყენებაზე, თუ ამას მართებულად ჩათვლიან.

1.8: სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებისა და ევროსტატის და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა სტატისტიკური უწყებების ხელმძღვანელების შერჩევისა და დანიშვნის პროცედურები გამჭვირვალეა და ემყარება მხოლოდ პროფესიულ კრიტერიუმებს. მიზეზები, რომელთა

საფუძველზეც მათ შეიძლება თანამდებობა დატოვონ, განსაზღვრულია კანონმდებლობით. ეს მიზეზები არ უნდა ეწინააღმდეგებოდნენ პროფესიულ ან მეცნიერულ დამოუკიდებლობას.

პრინციპი 1.1

კოორდინაცია და თანამშრომლობა

სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტები და ევროსტატი უზრუნველყოფენ ევროპული სტატისტიკის შემუშავებისთვის, წარმოებისთვის და გავრცელებისთვის საჭირო ყველა დონის დონის კოორდინაციას ეროვნული და ევროპის სტატისტიკის სისტემების დონეზე. სტატისტიკური ორგანოები აქტიურად თანამშრომლობენ ევროპის სტატისტიკის სისტემის პარტნიორობის ფარგლებში, რათა უზრუნველყონ ევროპული სტატისტიკის შემუშავება, წარმოება და გავრცელება.

მაჩვენებლები

1.1.1 სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტები კოორდინაციას უწევენ ყველა სხვა ეროვნული ორგანოს სტატისტიკურ საქმიანობებს, რომლებიც შეიმუშავებენ, აწარმოებენ და ავრცელებენ ევროპულ სტატისტიკას. ამ თვალსაზრისით ისინი მოქმედებენ როგორც სტატისტიკურ საკითხებთან დაკავშირებით ევროსტატის ერთადერთი საკონტაქტო უწყება. როგორც ეროვნულ, ისე ევროპულ დონეზე მაკოორდინირებელი როლის შესასრულებლად არსებობს კანონმდებლობა და მკაფიოდ განსაზღვრული და დადგენილი პროცედურები.

1.1.2 საჭიროების შემთხვევაში სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტების ხელმძღვანელები შეიმუშავებენ ეროვნულ სახელმძღვანელო პრინციპებს სტატისტიკის ეროვნულ სისტემაში ევროპული სტატისტიკის შემუშავების, წარმოების და გავრცელების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით; მათი შესრულება კონტროლისა და დაკვირვების საგანია.

1.1.3 სტატისტიკური ორგანოები მუდმივად მხარს უჭერენ და ავითარებენ სხვადასხვა დონის თანამშრომლობას ერთმანეთთან და ევროპის სტატისტიკის სისტემის საკონსულტაციო ორგანოებთან, საჭიროების შემთხვევაში ცენტრალური ბანკების ევროპული სისტემის წევრებთან, სამეცნიერო საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

პრინციპი 2. მონაცემთა შეგროვების მანდატი და მონაცემებზე წვდომა

სტატისტიკური ორგანოები ფლობენ მკაფიო კანონიერ უფლებამოსილებას შეაგროვონ ინფორმაცია მონაცემთა სხვადასხვა წყაროებიდან და ჰქონდეთ მასზე წვდომა ევროპული სტატისტიკის მიზნებისთვის. ადმინისტრაციული ორგანოები, საწარმოები, შინამეურნეობები და საზოგადოება შესაძლოა კანონმა აიძულოს სტატისტიკური ორგანოების მოთხოვნით, ხელმისაწვდომი გახადონ ან გასცენ მონაცემები ევროპული სტატისტიკის მიზნებისთვის.

მაჩვენებლები

2.1 სტატისტიკური ორგანოების უფლებამოსილება, შეაგროვონ ინფორმაცია მონაცემთა სხვადასხვა წყაროებიდან და ჰქონდეთ მასზე წვდომა ევროპული სტატისტიკის შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელების მიზნით, განსაზღვრულია კანონით.

2.2 სტატისტიკურ ორგანოებს კანონით მინიჭებული აქვთ უფლება ჰქონდეთ სწრაფი და უფასო წვდომა ადმინისტრაციულ მონაცემებზე და გამოიყენონ ისინი სტატისტიკური მიზნებისთვის.

სტატისტიკური ორგანოები საწყისი ეტაპიდან მონაწილეობენ ადმინისტრაციული ჩანაწერების დაპროექტებაში, დამუშავებასა და შეწყვეტაში, რათა ისინი სტატისტიკური მიზნებისთვის უფრო შესაფერისი გახადონ.

2.3 სტატისტიკურ ორგანოებს შეუძლიათ სამართლებრივი აქტის საფუძველზე მოითხოვონ სტატისტიკურ გამოკვლევებზე გამოპასუხება.

2.4 სტატისტიკური მიზნებიდან გამომდინარე გამარტივებულია წვდომა სხვა მონაცემებზე, მაგალითად, კერძო საკუთრებაში არსებულ მონაცემებზე, სტატისტიკური კონფიდენციალურობის და მონაცემთა დაცვის უზრუნველყოფის პირობით.

პრინციპი 3. რესურსების ადეკვატურობა

სტატისტიკური ორგანოებისთვის ხელმისაწვდომი რესურსები საკმარისია ევროპული სტატისტიკის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

მაჩვენებლები

3.1: ადამიანური, ფინანსური და ტექნიკური რესურსები, ადეკვატური როგორც მასშტაბით, ისე ხარისხით, ხელმისაწვდომია სტატისტიკური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

3.2: სტატისტიკის მოცვა, დეტალიზება და ხარჯები მოთხოვნების პროპორციულია.

3.3: დადგენილია ახალ სტატისტიკურ მონაცემებზე მოთხოვნების შეფასების და დასაბუთების პროცედურები, მათი ღირებულების გათვალისწინებით.

3.4: დადგენილია ყველა სტატისტიკის მიმდინარე საჭიროების შეფასების პროცედურები, იმის გასარკვევად, შესაძლებელია თუ არა რომელიმე მონაცემის წარმოების შეწყვეტა ან შეკვეცა რესურსების გამოთავისუფლების მიზნით.

პრინციპი 4. ხარისხის უზრუნველყოფის ვალდებულება

სტატისტიკური ორგანოები ხარისხის ერთგულნი არიან. ისინი სისტემატურად და რეგულარულად ადგენენ ძლიერ და სუსტ მხარეებს, რათა მუდმივად გააუმჯობესონ პროცესებისა და პროდუქტების ხარისხი.

მაჩვენებლები

4.1 ხარისხის მართვის პოლიტიკა განსაზღვრულია და ხელმისაწვდომია საზოგადოებისთვის. არსებობს ხარისხის მართვის ორგანიზაციული სტრუქტურა და ინსტრუმენტები.

4.2 დანერგილია სტატისტიკური პროცესების ხარისხის დაგეგმვის, მონიტორინგის და გაუმჯობესების პროცედურები, მათ შორის მონაცემთა სხვადასხვა წყაროებიდან მიღებულ მონაცემთა ინტეგრირების პროცედურები.

4.3 ხორციელდება პროდუქტების ხარისხის რეგულარული მონიტორინგი, შესაძლო კომპრომისების შეფასება და ევროპული სტატისტიკის ხარისხის კრიტერიუმებთან შესაბამისობის ანგარიშის შედეგადად.

4.4 მიმდინარეობს ძირითადი სტატისტიკური პროდუქტების რეგულარული და ზედმიწევნითი შემოწმება, საჭიროების შემთხვევაში, გარეშე ექსპერტების მონაწილეობით.

პრინციპი 5. სტატისტიკური კონფიდენციალურობა და მონაცემთა დაცვა

მონაცემების მომწოდებლების პრივატულობა, მათ მიერ მოწოდებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, მისი გამოყენება მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისთვის და მონაცემთა უსაფრთხოება სრულად არის გარანტირებული.

მაჩვენებლები

5.1 სტატისტიკური კონფიდენციალურობა კანონით არის გარანტირებული.

5.2 თანამდებობაზე დანიშვნისას თანამშრომლები ხელს აწერენ კონფიდენციალურობის დაცვის სამართლებრივ ვალდებულებას.

5.3 სტატისტიკური კონფიდენციალურობის განზრახ დარღვევის ნებისმიერი შემთხვევისთვის გათვალისწინებულია პასუხისმგებლობა მოქმედი კანონმდებლობით.

5.4 სტატისტიკური პროცესების განმავლობაში თანამშრომლებს მიეწოდებათ სახელმძღვანელო მითითებები და ინსტრუქციები სტატისტიკური კონფიდენციალურობის დაცვის თაობაზე. საზოგადოება ინფორმირებულია კონფიდენციალურობის პოლიტიკის შესახებ.

5.5 საუკეთესო პრაქტიკის, საერთაშორისო სტანდარტების, აგრეთვე ევროპული და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად სტატისტიკური მონაცემების და მათი გადაცემის უსაფრთხოებისა და მთლიანობის დაცვა უზრუნველყოფილია აუცილებელი მარეგულირებელი, ადმინისტრაციული, ტექნიკური და ორგანიზაციული ზომებით.

5.6 მკაცრი წესები (პროტოკოლები) ვრცელდება გარე მომხმარებლებზე, რომლებიც კვლევის მიზნით სტატისტიკურ მიკრომონაცემებს იყენებენ.

პრინციპი 6. მიუკერძოებლობა და ობიექტურობა

სტატისტიკური ორგანოები შეიმუშავებენ, აწარმოებენ და ავრცელებენ ევროპულ სტატისტიკას სამეცნიერო დამოუკიდებლობისა და ობიექტურობის, პროფესიონალიზმისა და გამჭვირვალობის პრინციპების გათვალისწინებით და ყველა მომხმარებლისადმი თანაბარი დამოკიდებულების დაცვით.

მაჩვენებლები

6.1 სტატისტიკური მონაცემების შეგროვება ხდება სტატისტიკური მოსაზრებებით განპირობებულ ობიექტურ საფუძველზე.

6.2 მონაცემთა წყაროებისა და სტატისტიკური მეთოდების შერჩევა, ისევე როგორც სტატისტიკის გავრცელების თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღება ეფუძნება სტატისტიკურ მოსაზრებებს.

6.3 გამოქვეყნებულ სტატისტიკაში აღმოჩენილი შეცდომები სწორდება რაც შეიძლება სწრაფად, ხოლო შესწორებები საჯარო ხდება.

6.4 ინფორმაცია გამოყენებულ მონაცემთა წყაროების, მეთოდებისა და პროცედურების შესახებ საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

6.5 სტატისტიკური მასალების გამოქვეყნების თარიღები და დრო ცხადდება წინასწარ.

6.6 ინფორმაცია მეთოდოლოგიებში მნიშვნელოვანი გადასინჯვებისა თუ ცვლილებების შესახებ ცხადდება წინასწარ.

6.7 სტატისტიკური ორგანოები დამოუკიდებლად განსაზღვრავენ სტატისტიკური გამოცემების დროსა და შინაარსს, ამასთან, ითვალისწინებენ სრული და დროული სტატისტიკური ინფორმაციის მიწოდების მიზანს. ყველა სტატისტიკური გამოცემა თანაბრად და ერთდროულად არის ხელმისაწვდომი ყველა მომხმარებლისთვის. შეზღუდულია, დასაბუთებულა, კონტროლდება და საჯაროდ არის ცნობილი გარე მომხმარებლისთვის ინფორმაციის ნებისმიერი პრივილეგირებული წინასწარი მიწოდება. დარღვევის შემთხვევაში წინასწარი მიწოდების პირობები გადაიხედება მიუკერძოებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

6.8 სტატისტიკური პუბლიკაციები და პრეს-კონფერენციებზე გაკეთებული განცხადებები ობიექტური და მიუკერძოებელია.

სტატისტიკური პროცესები

ევროპული და სხვა საერთაშორისო სტანდარტები, მითითებები და მოწინავე პრაქტიკა სრულადაა გათვალისწინებული სტატისტიკური ორგანოების მიერ ევროპული სტატისტიკის შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელების სტატისტიკურ პროცესებში. ამასთანვე ისინი მუდმივად ისწრაფიან ინოვაციებისკენ. სტატისტიკისადმი ნდობას ზრდის კარგი მართვისა და ეფექტურობის რეპუტაცია. აუცილებელი პრინციპებია სრულყოფილი მეთოდოლოგია, შესაბამისი სტატისტიკური პროცედურები, რესპონდენტების ნაკლები დატვირთვა და ეკონომიურობა.

პრინციპი 7. სრულყოფილი მეთოდოლოგია

სრულყოფილი მეთოდოლოგია წარმოადგენს სტატისტიკის ხარისხის საფუძველს. იგი მოითხოვს შესაბამის ინსტრუმენტებს, პროცედურებსა და გამოცდილებას.

მაჩვენებლები

7.1 ევროპული სტატისტიკისთვის გამოყენებული საერთო მეთოდოლოგიური საფუძველი შეესაბამება ევროპულ და სხვა საერთაშორისო სტანდარტებს, მითითებებსა და მოწინავე პრაქტიკას. ამასთანვე ის მუდმივად ისწრაფის ინოვაციებისკენ.

7.2 არსებობს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სტანდარტული ცნებები, განსაზღვრებები, კლასიფიკაციები და სხვა ტიპის სტანდარტები თანამიმდევრულად იქნეს გამოყენებული მთელ სტატისტიკურ უწყებაში.

7.3 ევროპული სტატისტიკისთვის გამოყენებული რეგისტრები და გენერალური ერთობლიობები რეგულარულად ფასდება და, საჭიროების შემთხვევაში, ზუსტდება მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად.

7.4 არსებობს დეტალური შესაბამისობა კლასიფიკაციების ეროვნულ სისტემებსა და შესაბამის ევროპულ სისტემებს შორის.

7.5 სტატისტიკური ორგანოები სამუშაოზე იღებენ შესაბამისი აკადემიური დისციპლინების კურსდამთავრებულებს.

7.6 სტატისტიკური ორგანოები თავიანთი თანამშრომლების უწყვეტი პროფესიული სწავლების პოლიტიკას ატარებენ.

7.7 სტატისტიკური ორგანოები მხარს უჭერენ და ავითარებენ სამეცნიერო წრებთან თანამშრომლობას მეთოდოლოგიის გაუმჯობესების, გამოყენებული მეთოდების ეფექტურობის ამაღლებისა და ინსტრუმენტარის სრულყოფის მიზნით, როდესაც ეს შესაძლებელია.

პრინციპი 8. მართებული სტატისტიკური პროცედურები

მართებული სტატისტიკური პროცედურები, რომლებიც გამოიყენება სტატისტიკურ პროცესებში, ხარისხიანი სტატისტიკური მონაცემების საფუძველს წარმოადგენს.

მაჩვენებლები

8.1 როდესაც ევროპული სტატისტიკა ეფუძნება ადმინისტრაციულ და სხვა მონაცემებს, არასტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენებული განსაზღვრებები და ცნებები მნიშვნელოვანწილად დაახლოებულია სტატისტიკური მიზნებისთვის საჭირო განსაზღვრებებსა და კონცეფციებთან.

8.2 სტატისტიკური გამოკვლევების ჩატარებისას, მონაცემების შეგროვებამდე სისტემატურად ტარდება კითხვარების ტესტირება.

8.3 სტატისტიკური პროცესები რეგულარულად კონტროლდება და საჭიროების შემთხვევაში გადაისინჯება.

8.4 სტატისტიკურ პროცესებთან დაკავშირებული მეტამონაცემები მუშავდება სტატისტიკური პროცესების განმავლობაში და საჭიროების შემთხვევაში ხდება მათი გავრცელება.

8.5 გადასინჯვა ეფუძნება სტანდარტულ, დამკვიდრებულ და გამჭვირვალე პროცედურებს.

8.6 ადმინისტრაციული და სხვა მონაცემების მფლობელებთან იდება შეთანხმებები, რომლებითაც განისაზღვრება ამ მონაცემების სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენების საერთო ვალდებულება.

8.7 სტატისტიკური ორგანოები თანამშრომლობენ ადმინისტრაციული და სხვა მონაცემების მფლობელებთან მონაცემების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით.

პრინციპი 9. რესპონდენტების გადაჭარბებული დატვირთვისგან თავის არიდება

გამოპასუხების ტვირთი მომხმარებლების მოთხოვნების პროპორციულია და არ არის გადაჭარბებული რესპონდენტებისთვის. სტატისტიკური ორგანოები მონიტორინგს უწევენ გამოპასუხების ტვირთს და მიზნად ისახავენ მის თანდათანობით შემცირებას.

მაჩვენებლები

9.1 ევროპული სტატისტიკის მოთხოვნების დიაპაზონი და დეტალები შემოიფარგლება მხოლოდ სრულიად აუცილებლით.

9.2 გამოპასუხების ტვირთი გენერალურ ერთობლიობაზე რაც შეიძლება ფართოდ ნაწილდება და კონტროლდება სტატისტიკური ორგანოების მიერ.

9.3 შესაძლებელია საწარმოებისგან მისაღები ინფორმაციის მათი საბუხჰალტრო ანგარიშებიდან მიღება და მონაცემთა მოწოდების გასაადვილებლად, რამდენადაც შესაძლებელია, გამოიყენება ელექტრონული საშუალებები.

9.4 მონაცემების მოთხოვნის დუბლირების თავიდან ასაცილებლად, რამდენადაც შესაძლებელია, გამოიყენება ადმინისტრაციული და მონაცემთა სხვა წყაროები.

9.5 მონაცემთა გაზიარება და ინტეგრაცია, კონფიდენციალურობისა და მონაცემთა დაცვის მოთხოვნების გათვალისწინებით, ხელს უწყობს გამოპასუხების ტვირთის მინიმუმამდე შემცირებას.

9.6 გამოპასუხების ტვირთის მინიმუმამდე შემცირების მიზნით, სტატისტიკური ორგანოები ხელს უწყობენ ზომებს, რომლებიც შესაძლებელს ხდიან მონაცემთა წყაროებს შორის კავშირს.

პრინციპი 10. ხარჯთეფექტურობა

რესურსები ეფექტურად გამოიყენება.

მაჩვენებლები

10.1 სტატისტიკური ორგანოების მიერ რესურსების გამოყენება კონტროლდება შიდა და დამოუკიდებელი გარე ღონისძიებებით.

10.2 ხორციელდება სტატისტიკური პროცესებისთვის ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების პროდუქტიულობის პოტენციალის ოპტიმიზება.

10.3 გამოიყენება პროაქტიური ძალისხმევა ადმინისტრაციული და მონაცემთა სხვა წყაროების სტატისტიკური პოტენციალის გაზრდისა და პირდაპირი გამოკვლევების რაოდენობის შეზღუდვის მიზნით.

10.4 სტატისტიკური ორგანოები ხელს უწყობენ, აზიარებენ და ნერგავენ სტანდარტიზებულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ზრდიან ეფექტურობასა და პროდუქტიულობას.

სტატისტიკური პროდუქტები

ხელმისაწვდომი სტატისტიკური მონაცემები აკმაყოფილებენ მომხმარებლების მოთხოვნებს. სტატისტიკა ხარისხის ევროპულ სტანდარტებს შეესაბამება და ევროპული ინსტიტუტების, მთავრობების, კვლევითი ინსტიტუტების, ბიზნეს კონცერნებისა და ზოგადად საზოგადოების მოთხოვნებს შეესაბამება. პროდუქტების ხარისხი ფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად არის სტატისტიკა აქტუალური, ზუსტი და სანდო, დროული, თანამიმდევრული, შედარებადი რეგიონებისა და ქვეყნების მიხედვით და მომხმარებლებისთვის იოლად ხელმისაწვდომი.

პრინციპი 11. აქტუალურობა

ევროპული სტატისტიკა აკმაყოფილებს მომხმარებლების მოთხოვნებს.

მაჩვენებლები

11.1 მოქმედებს მომხმარებლებთან კონსულტაციების, არსებული სტატისტიკური მონაცემების აქტუალურობისა და შეფასების მონიტორინგის პროცედურები, რათა დაკმაყოფილდეს მომხმარებელთა მოთხოვნები და განსაზღვრული იქნეს მათი მომავალი მოთხოვნები და

პრიორიტეტები. სტატისტიკური პროდუქტების მუდმივ გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მიმდინარეობს ინოვაციების ძიება.

11.2 პრიორიტეტული მოთხოვნები კმაყოფილდება და აისახება სამუშაოთა პროგრამაში.

11.3 რეგულარულად ხორციელდება მომხმარებლების კმაყოფილების მონიტორინგი და მისი შედეგები მიიღება მხედველობაში.

პრინციპი 12. სიზუსტე და სანდოობა

ევროპული სტატისტიკა ზუსტად და სანდოდ ასახავს რეალობას.

მაჩვენებლები

12.1 პირველადი მონაცემები, ინტეგრირებული მონაცემები, შუალედური შედეგები და სტატისტიკური პროდუქტები რეგულარულად ფასდება და მოწმდება.

12.2 შერჩევის ცდომილებები და მისგან დამოუკიდებელი ცდომილებები იზომება და სისტემატურად ფიქსირდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად.

12.3 პირველადი მონაცემების, სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების გაუმჯობესების მიზნით რეგულარულად ხდება გადასინჯვების ანალიზი.

პრინციპი 13. დროულობა და პუნქტუალობა

ევროპული სტატისტიკა ქვეყნდება დროულად და დაგვიანების გარეშე.

მაჩვენებლები

13.1 დროულობა აკმაყოფილებს გამოქვეყნების ევროპულ და სხვა საერთაშორისო სტანდარტებს.

13.2 სტატისტიკური მონაცემების გამოქვეყნების სტანდარტული დრო საჯაროდ არის ცნობილი.

13.3 სტატისტიკის პერიოდულობა მაქსიმალურად ითვალისწინებს მომხმარებლების მოთხოვნებს.

13.4 გავრცელების განრიგიდან გადახვევის შესახებ წინასწარ ეცნობება საზოგადოებას, განიმარტება მიზეზები და დგინდება გამოქვეყნების ახალი თარიღი.

13.5 დასაშვები კრებსითი სიზუსტის და საიმედოობის წინასწარი შედეგები შესაძლოა გამოქვეყნდეს, თუ ეს სასარგებლოდ ჩაითვლება.

პრინციპი 14. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა

ევროპული სტატისტიკა თანამიმდევრულია შინაგანად, დროში და შედარებადია რეგიონებსა და ქვეყნებს შორის; შესაძლებელია მონაცემთა სხვადასხვა წყაროდან მიღებული და ურთიერთკავშირში მყოფი მონაცემების შერწყმა და ერთობლივად გამოყენება.

მაჩვენებლები

14.1 სტატისტიკური მონაცემები შინაგანად თანამიმდევრული და მდგრადია (ანუ დაცულია არითმეტიკული და ბუხჰალტრული იდენტურობა).

14.2 სტატისტიკური მონაცემები შესადარისია დროის გონივრულ პერიოდში.

14.3 სტატისტიკური მონაცემების დამუშავება ხდება იმ საერთო სტანდარტების საფუძველზე, როგორებიცაა მოცვა, განსაზღვრებები, ერთეულები და კლასიფიკაციები, რომლებიც გამოიყენება სხვადასხვა გამოკვლევასა და მონაცემთა წყაროში.

14.4 ხდება მონაცემთა სხვადასხვა წყაროდან მიღებული და სხვადასხვა პერიოდულობის სტატისტიკური მონაცემების შედარება და შეთანხმება.

14.5 ქვეყნებს შორის მონაცემების შესადარისობა უზრუნველყოფილია ევროპის სტატისტიკური სისტემის ფარგლებში ამავე სისტემასა და სხვა სტატისტიკურ სისტემებს შორის მონაცემების პერიოდული გაცვლის საშუალებით. მეთოდოლოგიური კვლევები ტარდება წევრი სახელმწიფოებისა და ევროსტატის მჭიდრო თანამშრომლობით.

პრინციპი 15. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

ევროპული სტატისტიკა წარმოდგენილია ნათელი და გასაგები ფორმით, ქვეყნდება შესაფერისი და მოსახერხებელი სახით, თანაბრად ხელმისაწვდომია ყველასთვის თანდართული მეტამონაცემებითა და განმარტებებით.

მაჩვენებლები

15.1 სტატისტიკა და შესაბამისი მეტამონაცემები წარმოდგენილია და დაარქივებულია იმგვარად, რომ გამარტივდეს მათი სწორი ინტერპრეტირება და გონივრული შედარება.

15.2 გავრცელების სამსახურები იყენებენ თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, მეთოდებს, პლატფორმებს და ღია მონაცემების სტანდარტებს.

15.3 საჭიროების შემთხვევაში, შეკვეთით ტარდება ინდივიდუალური გამოკვლევები და საზოგადოება ამის შესახებ ინფორმირებულია.

15.4 მიკრომონაცემები ხელმისაწვდომია კვლევითი მიზნებისთვის სპეციფიკური წესებისა თუ პროტოკოლების დაცვით.

15.5 სტატისტიკური ორგანო ამუშავებს და ავრცელებს პროდუქტებთან დაკავშირებულ მეტამონაცემებს ევროპული სტანდარტების შესაბამისად.

15.6 მომხმარებლები მუდმივად ინფორმირებულნი არიან სტატისტიკური პროცესების მეთოდოლოგიის შესახებ, ადმინისტრაციული და სხვა მონაცემების გამოყენების და ინტეგრაციის ჩათვლით.

15.7 მომხმარებლები მუდმივად ინფორმირებულნი არიან სტატისტიკური პროდუქტების ხარისხის შესახებ, ევროპის სტატისტიკის ხარისხის კრიტერიუმების გათვალისწინებით.

ევროპის სტატისტიკის კოდექსის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ აქ:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview>

ელ. ფოსტა: ESTAT-QUALITY@ec.europa.eu